

raad
landelijk
gebied

Provinciale Staten van Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Handwritten signature: J.E. 1/9

Nummer: RLG 03280
Datum: 4 september 2003
Betreft: advies 'De boer in de keten: boeienkoning of teamspeler?'

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u het advies over de positie van primaire producenten in agroketens met als titel 'De boer in de keten: boeienkoning of teamspeler?'.

De inkomens in de land- en tuinbouw staan sterk onder druk: minstens een kwart van de agrarische gezinnen heeft een inkomen beneden het bestaansminimum en de rol van de landbouw als beheerder van de groene ruimte komt in gevaar. De agrarische sector heeft op zich zeker de kracht en de kansen om te overleven. Maar het is nodig dat ondernemers een andere marktstrategie doorzetten en dat de rijksoverheid erop toeziet dat supermarktketens hun inkoopmacht niet misbruiken. Dit is de kern van het advies dat de raad op 4 september jl. heeft aangeboden aan dr. C.P. Veerman, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

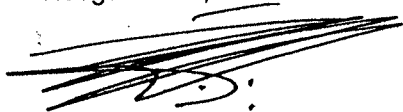
De overheid stelt randvoorwaarden aan levensmiddelen en sierteeltproducten: veiligheid voor de consument, duurzaam geproduceerd en gegarandeerde en eenduidige kwaliteit. Binnen die randvoorwaarden zijn de ondernemers in de land- en tuinbouw zelf aan zet om hun marktpositie te versterken. Maar dan moet er wel sprake zijn van rechtvaardige verhoudingen: een 'level playing field' op Europees niveau en faire concurrentieverhoudingen op verschillende niveaus in de keten. Het is de rol van de overheid toe te zien op de regels voor 'fair play'. De raad vindt daarom voortdurend toezicht van de overheid op Europees niveau nodig om de aanwezigheid van voldoende concurrentie bij de inkoop van levensmiddelen te verzekeren.

De marktstrategie van de individuele agrarische ondernemer zal moeten passen binnen de strategie van de keten als geheel - gevormd door toeleveranciers, de agrarische producenten zelf, verwerking, groothandel en detailhandel. De raad acht strategieën, die gericht zijn op differentiatie met producten en diensten die zich onderscheiden door kwaliteit en duurzaamheid, op den duur de meest kansrijke. Voor strategieën die zich richten op lage kosten, ziet de raad in Nederland nog maar beperkte mogelijkheden.

Keurmerken en kwaliteitssystemen kunnen de consument de transparantie bieden waar deze om vraagt. Brancheorganisaties en consumentenorganisaties zullen de overlap en soms voorkomende tegenstrijdigheden tussen deze systemen moeten aanpakken om ervoor te zorgen dat kwaliteitssystemen meer eenduidig, eenvoudig en aansprekend zijn voor de consument.

Met minder en eenvoudiger regels en door innovaties en de kennisinfrastructuur te versterken, kan de overheid ondernemers helpen om vernieuwingen door te voeren. Een vraaggericht cursusaanbod is essentieel om het ondernemerschap van boeren en tuinders te ontwikkelen. Ook het ruimtelijk beleid is van blijvende betekenis om vestigingsmogelijkheden te bieden, de vorming van agrarische clusters mogelijk te maken, goede externe productieomstandigheden te scheppen, en de infrastructuur voor logistiek, afzet, dienstverlening en informatievoorziening op een hoog peil te handhaven.

Hoogachtend,

prof. H.J.L. Vonhoff
voorzitter

mr. W.J. Kooy
algemeen secretaris

Het advies ligt ter inzage in de leeskamer